

Energietransitie is Haventransitie

PORT OF DEN HELDER BOEKT DE EERSTE RESULTATEN

De energietransitie biedt enorme kansen voor havens rond de Noordzee, die steeds meer uitgroeien tot de 'stopcontacten' van duurzame energiecentrales op zee. Volgens Kees Turnhout, directeur van Port of Den Helder, staat de regio Kop van Noord-Holland aan de vooravond van een economische transformatie, met de haven als motor voor de brede welvaart van het gebied. Turnhout woont sinds zijn achttiende in Den Helder en werkte maar liefst 38 jaar bij de marine en inmiddels ook alweer 9 jaar bij het havenbedrijf. Met een diepgewortelde binding met de regio vertelt hij over de concrete vorderingen die worden gemaakt met de haventransitie. Zijn motto luidt: energietransitie is haventransitie!

De haven van Den Helder is al decennia een belangrijke uitvalsbasis voor offshore-activiteiten, met olie- en gasproductie als kernactiviteiten. Maar liefst 70% van het aardgas dat uit de Noordzee wordt gewonnen, gaat aan land via Den Helder. Wat Den Helder écht bijzonder maakt, is haar rol als logistieke pitstophaven. "We zijn de Max Verstappen van de Noordzee", zegt Kees met een knipoog.

"In tegenstelling tot traditionele havens, waar goederen het land in gaan, zorgt Den Helder voor een snelle aanlevering van

mensen en materialen aan zee. Binnen 24 uur worden schepen bevoorrad, bemand en klaargemaakt voor hun volgende missie."

De nieuwe focus van het havengebied wordt gelegd op het onderhoud van de windparken op de Noordzee. Kees: "Dat doen we samen met de andere Noord-Hollandse havens die zijn aangesloten bij AYOP, een netwerkvereniging in offshore-energie. Het zwaartepunt van de windparken ligt voor de Noord-Hollandse kust. Den Helder ligt daarbij in een vooruitgeschoven positie, als ware het een vliegdekschip midden tussen de

windparken. Port of Den Helder en Den Helder Airport vormen samen twee sterke logistieke armen over water en door de lucht, gespecialiseerd in het onderhoud op zee. Nu met schepen en helikopters, straks aangevuld met drones en Unmanned Surface Vehicles (USV's).

"Conny van den Hoff, directeur Den Helder Airport, zegt daarover: "De samenwerking tussen Port of Den Helder en Den Helder Airport vormt - samen met de kennishaven - een unieke combinatie die optimaal profiteert van de sterke geografische ligging. Hiermee ondersteunen we gezamenlijk de verwezenlijking en het onderhoud van de klimaatambities op zee."

visafslag", vertelt Kees. "Bij elkaar genomen werken zij aan het onderhoud van 2,7 GW vermogen. Maar er komt nog veel meer. Met een nationale ambitie van 21 gigawatt aan windparken in 2030 en 70 gigawatt tegen 2050, wordt de Noordzee de belangrijkste leverancier van duurzame energie voor Nederland."

"Pim Visser, Blue Port Centr, zegt daarover: "Het is fantastisch dat ook RWE ons BluePortCentre heeft gekozen. Onze voormalige visafslag ondergaat een flinke renovatie. Het krijgt moderne kantoren en loodsruimte perfect geschikt als basis voor onderhoud van windparken op zee. Een transitie naar hernieuwbare energie die ook typerend is voor de haven van Den Helder. Een haven die synergie nastreeft tussen visserij en offshore."

"Het Consortium OranjeWind (RWE en Total Energies) en het Schotse bedrijf SSE zijn de eerste grote spelers die zich voor de operaties en het onderhoud van hun windparken in Den Helder zullen vestigen, in het Blue Port Centre de voormalige

Maritiem Cluster

Voor het onderhoud van deze windparken is fors meer kaderuimte nodig in de zeehaven. Ook de Koninklijke Marine is op zoek naar meer ruimte in de haven. "Schouder aan schouder met de marine zijn

we op zoek naar gezamenlijke oplossingen", vertelt Kees. "Vorig jaar is daarom het startsein gegeven voor het Maritiem Cluster. Samen met de Koninklijke Marine, de provincie Noord-Holland, de gemeente Den Helder en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werken we aan een uitgebreide gebiedsontwikkeling. We creëren ruimte voor de uitbreidende marinevloot en groeiende duurzame offshore markt. Daarbovenop werken we mee aan de versteviging van dijken, de verbetering van de bereikbaarheid en de bevordering van brede welvaart van Den Helder en omgeving."

Een nieuwe kade, een nieuwe mijlpaal

Een belangrijke doelstelling in de havenontwikkeling is het verplaatsen van de Moormanbrug, de huidige toegangspoort naar het Marineterrein. "Daarmee realiseren we tussen nu en 2030 een verdubbeling van het aantal ligplaatsen voor de offshore", vertelt Kees. "Tegelijk voegt de Koninklijke Marine hiermee fors steiger capaciteit toe voor de oorlogsvloot. Op 23 oktober werd een belangrijke eerste

"Binnen 24 uur worden schepen bevoorrad, bemand en klaargemaakt voor hun volgende missie."

mijlpaal bereikt met de opening van een gloednieuwe kade, 'Het nieuwe werk'. Deze kade, ontworpen voor een waterdiepte tot negen meter, was niet alleen nodig omdat corrosie de oude had aangetast, het staat ook symbool voor de visie op de toekomst. Ons onderhoudsprogramma is tegelijkertijd een ontwikkelingsprogramma. Als volgende stap zullen we samen met het Hoogheemraadschap de Havendijk gaan verbreden. Hiermee realiseren we in 2028 ruim duizend meter extra ligplaatsen voor de offshore."

Bedrijfsvestigingen

Niet alleen in de zeehaven, maar ook op de bedrijfsterrainen Kooypunt en Kooyhaven in het achterland van de haven werkt Port of Den Helder aan de energietransitie. In het licht van mogelijke toekomstige aanlandingen van elektriciteit en waterstof vanaf zee, krijgen deze gebieden een grotere aantrekkingskracht voor bedrijvigheid, gerelateerd aan energie, offshore logistiek en wellicht ook Defensie", vertelt Kees. "Als we die ontwikkeling regio-breed weten te omarmen dan kan dat een 'gamechanger' zijn voor de economische vooruitgang van het gebied. Voorheen vestigden industriële ondernemingen zich nabij energiecentrales die op kolen of op gas werden gestookt. De duurzame energiecentrale staat straks voor de deur van de haven. Er is in de regio nog ruimte voor nieuwe duurzame bedrijfsvestigingen, met toegevoegde waarde voor onze welvaart."

Inmiddels zijn de eerste gronden gereserveerd voor het Noorse bedrijf Statkraft die zich in Den Helder wil vestigen voor de productie van waterstof, uit groene elektriciteit. "Daarnaast hebben we gronden gereserveerd voor het Deense bedrijf Nature Energy, die Den Helder zien als een uitgelezen locatie voor de productie van biogas", vertelt Kees. "Beide partijen bereiden nu hun investeringen en vergunningsaanvragen voor. Twee voorbeelden die de potentie van het gebied onderstrepen."

Rob Smit is VP Waterstof Development Nederland bij Statkraft: "We staan nu aan het begin van een waterstofmarkt waarbij er nog geen beeld is van hoe die er over tien jaar uitziet. Wel zijn we ervan overtuigd dat waterstof een belangrijke rol gaat vervullen in de energietransitie. Wij dragen daar graag aan bij met onze waterstoffabriek in de Port of Den Helder, waar zoveel randvoorwaarden bij elkaar komen."

Samenwerking als fundament

Geen grote stappen zonder samenwerking. Port of Den Helder werkt intensief samen met marktpartijen, de marine en andere havens in Noord-Holland. "Dit netwerk strekt zich uit tot en met het Noordzeekanaalgebied en vormt een sterke basis voor de toekomstige energiehub van Nederland", legt Kees uit. "Ook op het gebied van onderwijs zetten we stevig in. Met programma's zoals de Regiodeal en Tech@Connect inspireren we scholieren om voor techniek te kiezen en de maritieme sector te versterken. Werken op zee is niet zomaar een baan; het is een avontuurlijke uitdaging die vraagt om teamwork en technische expertise. Ik werkte van mijn 18e tot mijn 56e bij de marine en kan het werken op zee iedereen aanraden. En ook hier lopen de belangen van de offshoresector en de Koninklijke Marine weer gelijk op."

Ook Robbert Borsboom, directeur van Nederland Nature Energy, is enthousiast: "Vanuit Nature Energy zijn we erg blij dat we op het industrieterrein Kooypunt een groen-gasinstallatie kunnen ontwikkelen. Wij willen hier genoeg groen gas maken voor ongeveer 15.000 huishoudens en dit zal lokaal in het gasnetwerk worden gevoed. Met onze plannen dragen we bij aan het realiseren van de energietransitie in de regio Den Helder en de haven. Daarbij zoeken we lokale samenwerkingen op en benaderen we lokale agrarische ondernemers voor bio-grondstoffen en versterken we de lokale circulariteit."

De haventransitie in volle gang

De transitie in Den Helder is geen verre toekomstdroom, het gebeurt nu al. "De opgeleverde kade is het eerste zichtbare, maar buiten het gezichtsveld gebeurt ook ontzettend veel", vertelt Kees. "Er zijn zoveel kansen te benutten. De combinatie van duurzame energie, strategische ligging en intensieve samenwerkingen maakt Den Helder tot een essentiële schakel in de Nederlandse energietransitie. De havenstad groeit mee met de uitdagingen van vandaag en biedt tegelijkertijd een inspirerende blik op de toekomst. Hier komt alles samen: innovatie, duurzaamheid en economische kracht." <